

Datum
2018-05-21

Diarienummer
2018-0073

Socialförsäkringsutskottet
Riksdagen

Socialförsäkringsutskottets remiss gällande motion 2017/18:4088 av Johan Forsell m.fl.

(Diarienummer 1810-2017/18)

Inledningsvis konstaterar Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) att merkostnadsersättningen till följd av funktionshinder, det vill säga handikappersättningen, ursprungligen var en del av folkpensionen och reglerades i kapitel 5 om tilläggsförmåner i lagen (1962:381) om allmän försäkring. Då benämndes stödet som en "därest den försäkrade är ur stånd att reda sig själv och på grund härav vid upprepade tillfällen dagligen är i behov av hjälp av annan" (SFS 1966:236). Stödet var schabloniserat, men för blinda skulle det utgå på grund av diagnosen.

Över åren har förmånen kommit att kallas handikappersättning. Den är inte längre en del av pensionsystemet. Men synskadade personer har fortsatt fått en diagnosrelaterad rätt till förmånen. Denna rätt har dessutom utökats till personer med hörselskada. Andra som behöver stödet måste styrka att de har merkostnader.

Enligt den motionen ISF nu yttrar sig över ska alltså de regler gällande blinda och gravt hörselskadade som nu gäller bibehållas, till skillnad från förslaget i prop. 2017/18:190.

ISF har tidigare yttrat sig om förslaget som ligger till grund för propositionen (S2015/07492/SF). Men i yttrandet behandlade ISF inte särskilt att syn- och hörselskadade föreslogs bli av med sin diagnosrelaterade rätt handikappersättning.

ISF anser att det är en rimlig utgångspunkt att ersättning ska lämnas för de kostnader som den enskilda faktiskt har på det sätt som föreslås i prop. 2017/18:190. Men samtidigt är det uppenbart att en schabloniserad rätt till stöd underlättar administrationen både för staten och för den enskilde.

Men om den nuvarande konstruktionen av merkostnadsersättningen för blinda och döva som en schablonersättning ska behållas även framöver är det viktigt att ersättningsnivån ses över så att den verkligen motsvarar de faktiska merkostnader som blinda och gravt hörselskadade personer

normalt har. Annars finns risken att ersättningen ger en underkompensation eller en överkompensation. Detta förutsätter en djupare analys av vilka merkostnader som personer som är blinda eller gravt hörselskadade personer faktiskt har till följd av funktionshindret.

Detta yttrande har beslutats av den tf generaldirektören Catarina Eklundh-Ahlgren. Tomas Agdalen har varit föredragande. Vid den slutliga handläggningen har personalansvariga Angela Berthelsen samt enhetscheferna Erik Janzon, Ola Leijon, Dan Ljungberg, och Marie Seiboldt deltagit.

Catarina Eklundh-Ahlgren
Tf generaldirektör

Tomas Agdalen
Utredare/jurist